

Josip Bednaić

Josip Bednaić živio je kratko: nepunih 16 godina. Rođen je u Koprivnici 16. ožujka 1929, a zvjerski je ubijen kao politički kažnjenik 8. ožujka 1945. u logoru Lepoglava.

Josip Marijan Bednaić sin je Mirka Bednaića, namještenika u koprivničkoj pošti, i Anke r. Ožegović, domaćice. Kad je Josipu bilo tri godine, otac napušta porodicu pa za dijete i njegovu majku nastaju teški dani nemaštine. Napuštenu ženu s malim djetetom prihvaća njena porodica. Anka Bednaić radi nadničarske poslove na tuđim poljima i tako prehranjuje sebe i dijete.

U vrijeme dolaska okupatora, Nijemaca i ustaša, u Koprivnicu, 1941. g. Josip je imao 12 godina i bio je učenic koprivničke gimnazije.

O aktivnostima Josipove majke postoji izjava¹ Protulipac Sandora od 9. srpnja 1961. g. u kojoj on navodi da je Josipova majka u toku 1942. i 1943. g. sakupljala za NOV sanitetski materijal i novčanu pomoć, da je raspačavala partizansku štampu i izvršavala druge povjerene joj zadatke. Kao partizanskog aktivistu ustaše su je u svibnju 1943. g. zatvorili i zlostavljali. Protulipac Sandor u istoj izjavi doslovno kaže: »U zatvoru je Klauderoti Anka², kao i većina nas, bila podvrgnuta teškom zlostavljanju, koje je ostavilo trajne posljedice po njeno zdravlje.«

I Josip Bednaić, iako ima malo godina i još je, zapravo, dijete, uključio se u rad napredne koprivničke omladine, osobito u rad svoje generacije koja se, kao ni mnogi stariji, nije mirila s ustaškim zlodjelima. U toj grupi su bili gimnazijalci: Josip Herceg, Josip Bednaić, Željko Jeunikar, Ivan Šmidlehner i Željko Dolenc. O njima govori Josip Herceg u svom sjećanju³. On navodi da su čitali i raspačavali partizansku štampu koju je Hercegovima donosio Joža Cmrk iz Peteranca.

Prvo oslobođenje Koprivnice 7. studenoga 1943. g. ova je grupa, kao i većina koprivničke omladine, dočekala s radošću kao ostvarenje svojih želja da se uključe u partizanski život i rad.

O aktivnostima Josipove majke u oslobođenom gradu svjedoči Sandor Protulipac⁴ ovom rečenicom: »Nakon oslobođenja našao sam se opet sa drugaricom Klauderoti Ankom⁵ na aktivnom radu u antifašističkim organizacijama.«

Kao majka, i sin se uključuje u aktivnosti koje je organizirala tada vrlo zaposlena koprivnička omladina. No Josipu Bednaiću su te aktivnosti kao premale, pa odlazi u vojnu jedinicu. U dokumentu upućenom Kotarskom komitetu SKJ Koprivnica⁶ 18. kolovoza 1957. g. Anka Bednaić-Klauderoti navodi da se njen sin Josip »koncem siječnja 1944. dobrovoljno javio i otišao u partizane i to u Slavonsku brigadu⁷ gdje je bio kurir.« Da je Josip Bednaić dolazio u Koprivnicu kao partizanski kurir, sjeća se Marijana Brkić (r. Vresk) koja će poslije ponovnog dolaska ustaša u Koprivnicu 1944. biti uhapšena s velikim brojem tadanje koprivničke omladine.

Ustaše su ponovno došli u Koprivnicu 9. veljače 1944. g. Mnogi Koprivničani uspjeli su pobjeći na oslobođeni teritorij, mlađi su, neki prije a neki sada, otišli u vojne jedinice, a uspio je pobjeći i Željko Jeunikar, dok je Josip Herceg, Ivan Šmidlehner, Željko Dolenc i drugi nisu uspjeli, oni su ostali u ponovno zauzetom gradu.

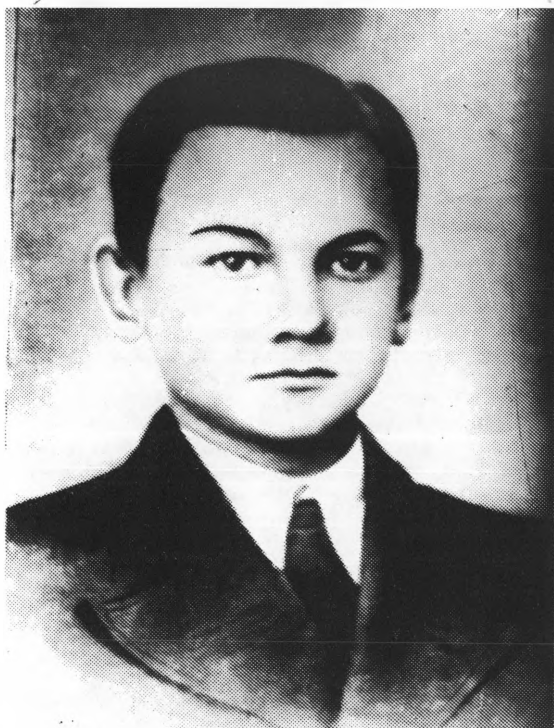
O Josipovoj majci Protulipac Sandor u spomenutom dokumentu kaže da se poslije dolaska ustaša u Koprivnicu našao opet s njom u zatvoru i ona je »pukim slučajem uspjela pobjeći iz zatvora i prebaciti se u NOV u mjesecu srpnju 1944. g.« U zatvoru je bila tri mjeseca i bila je ponovo teško mučena.

Nije poznat točan datum kada su ustaše uhvatili partizanskog kurira Josipa Bednaića. U spomenutom dokumentu Kotarskom komitetu SKJ Koprivnica od 18. kolovoza 1957. Anka Bednaić-Klauderoti kaže da joj je sin na kurirskoj dužnosti »zarobljen od ustaša u selu Bakovčice na Bilogori i dotjeran u Koprivnicu, a zbog mladosti pušten kući.« Nastavio je školovanje u koprivničkoj gimnaziji. Josip Herceg pak u svojim sjećanjima⁸ navodi da su ustaše uhvatili u Bakovčicama Željka Jeunikara, dotjerali ga u Koprivnicu, strpali u zatvor, ali kako se razbolio, nakon nekoliko dana pustili su ga kući.

Koprivnica je kao i drugi gradovi u Hrvatskoj teško proživljavala ustašku strahovladu sve četiri godine okupacije, ali je najteže vrijeme za građane Koprivnice bilo poslije ponovnog dolaska ustaša u veljači 1944. g. pa do oslobođenja. Sada je u Koprivnicu došao zloglasni ustaša Boban, koji je sa ustašama zvanim bobanovci, odmah poslije dolaska počeo sa strijeljanjima građana. Već 21. veljače strijeljani su skojevci Branko Jambrešić Zriko i Josip Šercer sa osam rodoljuba. Branko i Josip su upali u ustašku zasjedu, uhvaćeni su i teško mučeni prije pogibije.

U toj atmosferi straha i ustaškog terora, onaj dio koprivničke omladine koji nije uspio pobjeći ili je uhvaćen, nije gubio nadu. Iako su to bili mahom mladići i djevojke koji još nisu navršili ni 15 godina, smišljali su načine kako da se organiziraju i da pruže otpor neprijatelju. Prvi i najvažniji zadatak im je bio kako ponovno u Koprivnici organizirati skojevsku organizaciju. Zbog te želje da budu skojevci ne samo da su prošli najužasnije muke lepglavskih i jasenovačkih logoraša nego su i ubijeni. Josip Bednaić je umro a da nije uspio ostvariti svoj životni san da postane skojevac. Možda je zato njegova smrt tako tragična. Kao i Željka Jeunikara.

Prema svjedočenju Josipa Hercega⁹ jedne nedjelje u veljači 1944. g. kad je u Koprivnici održavan skup ustaške mladeži, iskrali su se sa parade Josip Herceg, Josip Bednaić, Željko Dolenc, Ivan Šmidlehner i Maila Randić i potajno došli u Jeunikarovu kuću (danas Ulica Frana Galovića 2) do bolesnog Željka Jeunikara. Uz njegov bolesnički krevet održan je sastanak na kojem se dogovaraju o ponovnom djelovanju antifašističke omladine

u Koprivnici, o ponovnom formiranju skojevske organizacije i o mogućnostima da dođu u vezu s partizanima.

Unatoč javnim održavanjima manifestacija ustaške mladeži u gradu, ustaše su i predobro morali znati da nemaju uz sebe koprivničku omladinu pa su u noći od 7. na 8. ožujka 1944. g. izvršili masovna hapšenja naprednih koprivničkih omladinaca i omladinki. Tada je uhapšen i Josip Bednaić. Većinu uhapšenih zvjerski su mučili. Tukli su ih šakama, nogama, remenjem, užetima namočenim u vodi, vezali su ih za kolce i objesili između stolaca, gurali im u usta sol. Kroz sva ova batinjanja prošli su, među ostalima, Josip Herceg, Josip Bednaić, Željko Jeunikar, Ivan Smidlehner i Željko Dolenc.

U svojim sjećanjima¹⁰ Herceg kaže da je poslije prvog batinjanja doveden u sobu (danas zgrada općine Koprivnica) u kojoj je u jednom kutu ležao teško pretučeni Josip Bednaić. U sobi je bilo i 6–8 ustaša pa zatvorenici nisu mogli razgovarati. Od pojedene soli mučila ih je neznosna žeđ, ali vode im nisu dali. Kasnije im je potajno donosio vodu ustaša Ledić. Svakodnevno su ih odvodili na tzv. preslušavanja, a koja su, zapravo, bila batinjanja. Nakon nekoliko dana smjestili su ih u prizemlje, u dvorišni zatvor, u sobu gdje je bilo 20–30 zatvorenika.

Ustaške novine od 26. ožujka 1944. g. spominju osam najopasnijih gimnazijalaca. To su: Josip Herceg, Željko Jeunikar, Josip Bednaić, Maila Randić, Desanka Trbojević, Željko Dolenc, Ivan Smidlehner, i Milan Kerovec. Ova osmorka bila je u zatvoru najviše zlostavljana, njih

su najviše tukli. Okrivljavali su ih za spremanje atentata na Bobana, ali Josip Herceg u svojim sjećanjima kaže da oni atentat nisu spremali, oni su htjeli postati skojevci. On doslovno kaže: »Htjeli smo organizirati SKOJ, to je točno, to nam piše i u presudi!¹¹«

U zatvoru su cijelo vrijeme bili zvjerski mučeni. Krajem lipnja 1944. zatvor preuzima tadašnje redarstvo. Tada se prvi put na saslušanju piše zapisnik, a donose i presude.

Ivan Smidlehner, Željko Dolenc i Milan Kerovec pušteni su kućama.

Na logor u Staroj Gradiški osuđen je Josip Herceg, ali je upućen u Jasenovac.

Na logor u Lepoglavi osuđeni su: Josip Bednaić, Željko Jeunikar, Maila Randić i Slavica Aržišnik.

Desanka Trbojević upućena je u logor u Staroj Gradiški, ali je puštena u Zagrebu.

Sjećanja na užase koje je proživio Josip Herceg u logoru Jasenovac i kako je ostao živ, objavili smo u Pođravskom zborniku 77.

Logor u Lepoglavi preživjela je Maila Randić. Ona je oboljela u velikoj epidemiji tifusa koji se pojavio u logoru pa je obitelji uspjelo da je kao teškog bolesnika prebace u bolnicu u Zagreb gdje je dočekala oslobođenje. Završila je Elektrotehnički fakultet u Zagrebu i radila u Zagrebu i Parizu gdje je umrla godine 1962.

Iako sam s Mailom Randić prijateljevala poslije oslobođenja, ona nije nikada govorila o onome što je proživjela u logoru. Često mi je govorila samo o tifusu.

U lepoglavskom logoru ostavili su svoje živote, osim hiljade drugih, i koprivnički gimnazijalci Josip Bednaić, Željko Jeunikar i Slavica Aržišnik.

Oni su postali zatočenici logora u vrijeme najstrašnjeg terora u Lepoglavi, tj. u vrijeme poslije oslobođenja Lepoglave u srpnju 1943. g., u vrijeme kad se približavao kraj rata i kad su ustaše bili najnemilosrdniji.

U dokumentu Kotarskom komitetu SKJ Koprivnica od 18. VIII. 1957. Bednaić-Klauderoti Anka navodi da je njen sin Bednaić Josip osuđen na kaznu zatvora od 10 mjeseci i da je u mjesecu rujnu 1944. g. upućen na izdržavanje kazne u Lepoglavu. Proživio je sedam mjeseci najzvjerskijeg razdoblja lepoglavske tragedije.

Iako nemamo pisanih dokumenata kroz kakve je patnje prošao Josip Bednaić, kao i Željko Jeunikar, u logoru u Lepoglavi, imamo mnogo dokumenata o tom vremenu i o tim patnjama koje sigurno nisu mimoišle ni Josipa ni Željka.

Lepoglava¹² se nalazi na obroncima Ivančice nedaleko Ivanca u Hrvatskom zagorju. Tu je celjski grof Herman II podigao crkvu i sagradio samostan za pavline. Lepoglavski pavlini smatrali su 1400. godinu datumom postanka svoga samostana. Tu je u 16. st. otvorena škola, a u 17. st. studij filozofije i teologije. Akademski titula podijeljena je prvi put 1721. pa je Lepoglava prvo sveučilište u našoj zemlji. Car Josip II ukida 1786. g. pavlinski red, a njihove posjede razdijeli. Godine 1855. pavlinski samostan postaje kaznionica, a 1943. g. postaje ustaški radni logor.

Još s početka ovog stoljeća imamo o lepoglavskoj kaznionici ovaj zapis »kuća neponjatnoga i strahovitog užasa, mrcvarionica i ubijaonica ljudi, upropastiteljica svakog morala i svakog čovječanskog osjećaja«. Život političkih zatvorenika u lepoglavskoj kaznionici opisao je Rodoljub Čolaković u svojoj knjizi »Kuća oplakana« (prvi put objavljeno 1941. pod pseudonimom R. Bosanac). Kaznionica se naročito punila političkim zatvorenicima u vrijeme šestojanuarske diktature pa 1929. g. u njoj počinje robijati Josip Broz, a 1930. Moša Pijade. Tri-

desetih godina ovog stoljeća bilo je u Lepoglavi 1200 zatvorenika, a Rajko Jovanović u knjizi »Fašističke žrtve...«¹³ navodi da je u Jugoslaviji »od polovine 1929. do polovine 1933. ukupno uhapšeno za političke krivice više od 22.000 ljudi, od toga je premlaćivano po zatvorima 19.708, a ranjeno je od tih 3.270 tj. oni su izvukli teže povrede«. Lepoglavska kaznionica po svojim zločinima nad političkim zatvorenicima ne zaostaje za ostalim kaznionicama u Jugoslaviji.

U borbi s kaznioničkim upravama i režimom prednjače komunisti. Poznata je njihova direktiva, a koju su i ostvarili: tamnicu pretvoriti u komunistički univerzitet. Budući da je život u kaznionici bio težak, organizirano je nekoliko pobuna i štrajkova koji su i u krvi ugušivani. Apel javnosti protiv zlostavljanja političkih kažnjnika sve je češći. Tako je 22. siječnja 1940. objavljen u lepoglavskoj kaznionici Kućni red (doba Cvetković-Maček režima) koji mnogo ne olakšava život kažnjnika. Potkraj 1940. g i početkom 1941. u Lepoglavu pristižu sve nove i nove grupe političkih zatvorenika.

Poslije uspostavljanja tzv. NDH, već 19. IV. 1941. Specijalnom uredbom Srbi i Židovi su stavljeni van zakona, a 25. XI. 1941. Pavelić izdaje specijalnu naredbu o osnivanju logora.

Jedan dio zatvorenika koji se našao u to vrijeme uspostavljanja tzv. NDH u Lepoglavi, ustaše su odmah ubili, druge su premjestili u druge logore i većinu tamo ubili. Lepoglava se kao manje-više kaznionica održala sve do sredine 1943. g. Život u kaznionici tekao je po kakvom-takvom kućnom redu. Onaj kome je istekla kazna bio je iz Lepoglave propisno pušten, ali je odmah prebačen u neki od logora. U Lepoglavi su bili zatvorenici koje je ustaški Prijeki sud pomilovao pa su smrtne kazne bile zamijenjene vremenskim. I u tim teškim uvjetima komunisti su u lepoglavskoj kaznionici imali svoju partijsku organizaciju. Organizirali su tzv. ekonomske jedinice kojima je na čelu bio ekonomski odbor. Međusobno su se pomagali, utjecali su na simpatizere, a imali su veze sa Kotorskim komitetom KPH Ivanec. Kad su se u jesen 1942. na Ivančici pojavili partizani, režim je bio pooštren, ali organizacija komunista u kaznionici nije prestala djelovati.

O tom vremenu u lepoglavskoj kaznionici imamo svjedočenje našeg sugrađanina Aleksa Nikole, Zlarinjanina, rođenog 1922. g, koji od 1950. g. živi u Koprivnici gdje je bio poznati prosvjetni radnik.

Aleksa Nikola je 1939. u Zemunu primljen u SKOJ, a 1941. g. prebačen je kao ilegalac u Zagreb. U Zagrebu je 1942. g. član Mjesnog komiteta SKOJ-a. Poslije jedne provale uhapšen je krajem 1942. g. i ustaški Prijeki sud osudio ga je na smrt, ali je kazna pretvorena u doživotnu robiju pa je dopremljen u Lepoglavu.

Svoj boravak u Lepoglavi ovako opisuje¹⁴: »Najprije sam uveden u staru zgradu. Tu je obavljen prijem, pa kupanje i šišanje. Istog dana smješten sam u novu zgradu. Slijedio je prvi stepen izdržavanja kazne: samica. U njoj sam boravio dva mjeseca. Bila je u prizemlju. Po danu sam morao češljati vunu ili čijati perje. Jelo se dijelilo u »zvjezdi«. Hrana je bila slaba i rijetka.

Drugi ili treći dan dobio sam signal iz sobe iznad svoje samice. To me je upozorilo da pogledam prema prozoru. Tamo je na konopu visio paketić. Drugovi su mi poslali tri robijaška kruščića, sira, cigareta, cigarspic s uputama kako da koristim knjižnicu. To se ponavljalo češće. Obično u sumraku kad se ne vidi dobro jer je danje svjetlo slabo, a žarulje još nisu upaljene.

Povezao sam se sa Zvonkom Komaricom.

Poslije prvog stepena u samici u prizemlju, premješten sam u drugi, ali opet u samicu. Imao sam duže vremena šetnje, a radio sam u tkalačkoj radionici. Tamo sam ostao do oslobodenja Lepoglave.«

Poslije oslobodenja političkih kažnjnika 1943. g. on postaje borac 21. slavonske udarne brigade s kojom je oslobađao Koprivnicu 7. XI. 1943. g. Kasnije je bio komesar bolnice u Slavoniji i sekretar OK KPH Daruvar do oslobodenja.

U srpnju 1943. g. dolaze u Hrvatsko zagorje veće jedinice NOV (XII. udarna slavonska divizija). Komandant 12. brigade Josip Antolković kaže da je osvajanje lepoglavske robijašnice bio osobit i radostan zadatak za svakog borca. Oko 5 sati ujutro 13. svibnja 1943. g. pucala su vrata na svim čelijama lepoglavske kaznionice, a robijaši su istrčavali i grlili se s partizanima. Vijest o oslobodenju Lepoglave ubrzo se proširila po cijeloj zemlji.

Na dan oslobodenja u kaznionici su se nalazile 733 osobe od kojih je političkih zatvorenika bilo više od stotinu, a ostalo su bili kriminalci. Politički zatvorenici su oslobodeni i postali su borci partizanskih jedinica, a kriminalce su partizani vratili u kaznionice.

Zgrade kaznionice su oštećene u borbama za oslobodenje i bivši samostan i bolnica u njoj popravljani su tek poslije oslobodenja. Tzv. nova zgrada je bila manje oštećena i nju su ustaše osposobili za zatvor. Samo što to više nije kazneni zavod, nego ustaški radni logor. Neko vrijeme bio je u nadležnosti Poglavnikovog tjelesnog zdruga, a potkraj 1944. g. preuzima ga Ustaška nadzorna služba.

Lepoglavski logor postaje, prema svjedočenjima preživjelih, pravi pakao. U tom paklu živjeli su, mučeni i zvjerski ubijeni i koprivnički gimnazijalci Bednaić, Jenukar i Slavica Aržišnik. Nemamo nikakvih podataka pisanih njihovom rukom (osim jednog Bednaićevog pisma) da bismo znali u kakvom su užasu živjeli, ali ima mnogo dokumentacije o životu u logoru toga vremena, a o Josipu Bednaiću postoji i dokument gdje i kako je ubijen.

Branko Petrina¹⁵ kaže ostalim:

»Hrana u logoru bila je strašna (...) najčešće topla voda s pokojim graham. Čelije su vrvjele od ušiju, pojavio se tifus pjegavac (...). Veza s kućom bila je rijetka ili gotovo nikakva. Ako je netko uspio da se javi, mogao je napisati svega dvadeset riječi na dopisnici i to jedanput na mjesec, a isto tako i primiti (...). Ustaše stalno likvidiraju pojedince ili čitave grupe zatočenika. Inače su gladu i bolešću stalno iscrpljivali organizam i fizičku kondiciju zatočenika, a strahom i terorom vršili su veći psihički pritisak. Svaki dan su pretukli ponekog logoraša (...). Što se više približavao svršetak rata, to je stanje postojalo strašnije. U logor dolaze sve nove i nove grupe zatočenika (...).«

Ne treba zaboraviti da je komandant logora Lepoglava bio jedan od najstrašnijih ustaških koljača Ljubo Miloš, rođak Luburićev, zatim bojnici Matijević i natporučnik Nikola Gadžić.

Nikola Gadžić ubio je i Josipa Bednaića.

Grga Gamulin¹⁶ je u »Vjesniku« od 29. svibnja 1945. g. među ostalim napisao i ovo:

»Lepoglavski je logor reprodukovao u malom sve strahote ustaških logora: težak rad, gladovanje i smrzavanje, tifusnu epidemiju, mrcvarenje i ubijanje logoraša pojedinačno i u grupama (...). Ustaše su upadali u radionice i na smrt premlaćivali ljude. Prelomljenih ruku i rebara, krvavih glava i iznakaženih lica logoraši su se vukli i padali po hodnicima. Cijela hrpa polumrtvih ranjenika ležala je pred logorskom »ambulantom« (...).

Navečer i noću (...) slušali smo iz prizemnih samica jauk i krvničke udarce. Logoraši su zbog najmanjih prestopa ili bezrazložne sumnje bili osuđivani na smrt gladi ili umlaćivani batinama. Cijele grupe zatvorenika (...) nestajale su preko noći. Koraci u zgradi (...) i urlanje »ganga« u dvorištu bili su nam svima znakovi njihovog mračnog posla.

Kroz cijelo to vrijeme bjesnio je u logoru pjegavi tifus. Čitave samice, po šest do sedam ljudi, poredano po podu i stisnuto u jednoj izbi, ležalo je prepušteno bolesti na milost i nemilost, bez ikakve hrane i njege (...). Logor je bio prenatrpan (...). Tifus i gladovanje nisu mogli snižavati brojno stanje onako brzim tempom kao što su tražile logorske vlasti. Novi upravitelj Nikola Gadžić otvorio je novu eru batinjanja (...).

Sačuvala se logorska karta kojom se Josip Bednaić 10. prosinca 1944. g. javlja majci. Tekst je isписan olovkom, lijepim rukopisom, a glasi:

Šalje zatočenik 116

Ime i prezime Josip Bednaić

Draga mama! Zašto ne šalješ pakete? Šalji svaki tjedan, kruha i ostalu hranu. Svakako pošalji za Božić paket. Brini se za mene. Sretan Božić svima, puno pusika mami, vaš Josip

Druga strana ove logorske karte glasi:

Zapovjedništvo radnog logora
Lepoglava

Anka Bednaić

Koprivnica
ul. Frankopanska

(kraj vatrogasnog spremišta)

Iz ove logorske karte vidi se samo da je Josip bio izgladnio nego da se osjeća i napušten. Piše majci: brini se za mene. Anka Bednaić i sama zatvorenik u koprivničkom ustaškom zatvoru u to je vrijeme već u NOV i baš ništa ne može učiniti za svoga sina.

U spomenutom dokumentu Kotarskom komitetu SKJ Koprivnica Anka Bednaić navodi da je njen sin u veljači 1945. g. pokušao pobjeći iz kaznonice Lepoglava, ali je na bijegu uhvaćen i vraćen u Lepoglavu. Josip Herceg, kao i porodica Bednaić, kažu da su Bednaić i Jeunikar bježali zajedno, da im je bijeg organizirao neki ustaša koji se putem predomislio i vratio ih u Lepoglavu.

U spominjanoj knjizi Mirka Prešena »Lepoglava« na nekoliko se mjesta navodi da su ustaše bili u svojim zvjerstvima najnemilosrdniji upravo prema onima koji su pokušali bijeg. Bilo je to pred sam završetak rata kad obezglavljeni ustaše ionako ne biraju sredstva u mučenju i ubijanju.

U Arhivu Hrvatske¹⁷ i to iz fonda Zemaljska komisija za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača pod sig. 5063-5074, nalazi se iskaz borca Zumberačke brigade, III. bataljona, prve čete Josipa Prebega koji je dao 13. lipnja 1945. g. pred Centralnom gradskom komisijom za utvrđivanje zločina. On kaže da je upravu lepoglavskog logora preuzeo 8. ožujka 1945. g. Nikola Gadžić i da je »prvo veče njegova nastupa dao likvidirati u samici zatočenika Bednaić Josipa i taj se sistem pojedinačnog likvidiranja nastavio.«

Tako smo saznali točan datum i način smrti Josipa Bednaića.

Dr. Mira Kolar-Dimitrijević u istom pismu u kojem govori o Bednaiću kaže da u zagrebačkim arhivima nema ništa zapisano o Željku Jeunikaru pa tako i ne znamo točno kada i kako je ubijen, ali se iz Lepoglave nije vratio živ.

Prije konačnog oslobođenja Lepoglave ustaše su pobili sve logoraše, tako su posljednje noći 30. travnja 1945. g. likvidirali posljednju grupu, njih oko 80, a uspješili su se te noći spasiti bijegom samo dvojica i to Karlo Dombaj i sarajevski obučar Sado Kohen.

Prema nepotpunim podacima Aleksa Nikole s našeg područja lepoglavski zatočenici od 1941. pa do oslobođenja zemlje bili su:

Kučić Marija, Ludbreg
Kudelić Ana, Koprivnica
Kovaček Zlata, Koprivnica
Kopričanec, Koprivnica
Prvčić Barica, Koprivnički Bregi
Đinđić Milka, Koprivnica
Pirjavec Marija, Koprivnica
Kopričanec Magdalena, Koprivnica
Čulinović Danica, Sokolovac
Zlatar Olga, Ludbreg
Perina, Ludbreg
Perina Katica, Ludbreg
Aržišnik Slavica, Koprivnica
Vižintin Mira, Koprivnica

Prema popisu žrtava fašizma u Muzeju grada Koprivnice u Lepoglavi su izgubili život:

Imbriovčan Ivan, Koprivnički Bregi ubijen 1945. g.
Markulin Boško, Koprivnički Bregi ubijen 1945. g.
Puhalo Nikola, Koprivnički Bregi ubijen 1945. g.
Pandurić Ivan, Molve ubijen 1943. g.
Balažin Mijo, Hlebine ubijen 1944. g.
Gadanec Mato, Jagnjedovac ubijen 1945. g.
Besedić Đuro, Velika Rasinjica ubijen 1944. g.
Krapinec Stjepan, Koprivnički Bregi ubijen 1945. g.
Aržišnik Slavica, Koprivnica ubijena 1945. g.

BILJEŠKE:

1. Izjava kao i ostali dokumenti o Josipu Bednaiću čuvaju se u Muzeju grada Koprivnice
2. Bednaić Anka udala se 1950. g. za Klaueroti Andriju
3. Božena Loborec »Bila jednom jedna mladost« (jedno sjećanje) Podravski zbornik 1977. g. strane 68 – 76
4. Ista izjava navedena pod 1
5. Anka Bednaić-Klaueroti
6. Dokument se čuva u Muzeju grada Koprivnice
7. Bit će da je to bila 21. slavonska udarna brigada
8. Božena Loborec, n. dj. str. 71
9. Božena Loborec, n. dj. str. 71
10. Božena Loborec, n. dj. str. 72
11. Božena Loborec, n. dj. str. 72
12. Mirko Prešen: Lepoglava, Epoha, Zagreb, 1963. Svi podaci o kaznonici u Lepoglavi uzeti su iz ove knjige.
13. Mirko Prešen, n. dj. str. 10
14. Mirko Prešen, n. dj. str. 130
15. Mirko Prešen, n. dj. str. 166 – 168
16. Mirko Prešen, n. dj. str. 169
17. Zahvaljujući dr. Miri Kolar-Dimitrijević došli smo do ovih podataka. Pismo dr. Mire Kolar-Dimitrijević pohranjeno je s ostalim dokumentima o Josipu Bednaiću u Muzeju grada Koprivnice.